

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/65/2023
Identifikačné číslo spisu:	1113242390
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1113242390.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. B. D. Ď., R., T. XX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária ŠČURY, s. r. o., Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, pracovisko Bratislava, Za kasárňou 1, proti žalovanej K. A., R., E. Ú. XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou LEGAL CARTEL s.r.o., Bratislava, Na hrebienku 5433/40, IČO: 36 677 175, za účasti intervenienta na strane žalobcu spoločnosti BONUS LM spol. s r.o., Bratislava, Ružinovská 14, IČO: 35 698 501, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokátska kancelária ŠČURY, s. r. o., Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, pracovisko Bratislava, Za kasárňou 1, o určenie, že stavba nie je rodinným domom a iné, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12C/240/2013, o dovolaní žalobcu a o dovolaní intervenienta na strane žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 06. septembra 2022 sp. zn. 14Co/11/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

Dovolanie intervenienta na strane žalobcu o d m i e t a.

Žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“, alebo „prvoinštančný súd“) z 13. júla 2018, č. k. 12 C 240/2013-224, ktorým zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal určenia, že „stavba na pozemku parc. č. XXXX/X kat. úz. E., zapísaná na LV č. XXXX vedenom na katastrálnom odbore Okresného úradu Bratislava nie je rodinným domom“ a určenia, že „žalovaná nie je vlastníčkou stavby na pozemku parc. č. XXXX/X, kat. úz. E., zapísanej na LV č. XXXX vedenom na katastrálnom odbore Okresného úradu Bratislava“ a to s odôvodnením nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení v zmysle ustanovenia § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“ (výrok I.). Žalovanej ako úspešnej strane podľa § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

1.1. Blížšie k zamietnutiu žaloby prvoinštančný súd uviedol, že žalobca naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení v žalobe nevymedzil. Uviedol iba to, že v administratívnom konaní iniciovanou žalovanou o vydanie stavebného povolenia na zmenu dokončenej stavby rodinného domu, ktorý však nie je rodinným domom a ktorý nie je v jej vlastníctve dochádza k ohrozeniu vlastníckeho a iného práva a právom chránených záujmov žalobcu a vlastníkov susediacich nehnuteľnosti D.. R. a spoločnosti BONUS LM spol. s r.o. a zastavenie tohto stavebného konania je oprávneným záujmom vlastníkov susediacich nehnuteľnosti. Na pojednávaní dňa 13. júla 2018 žalobca špecifikoval naliehavý právny záujem tak, že stavebným konaním na nehnuteľnosti žalovanej je ohrozené vlastnícke právo žalobcu na susednej nehnuteľnosti. Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca nie je vlastníkom žiadnej zo susediacich nehnuteľností nachádzajúcich sa okolo pozemku, na ktorom sú realizované stavebné práce žalovanej, súd prvej inštancie sa stotožnil s obranou žalovanej, že ak by aj určil, že predmetná stavba nie je rodinným domom a stavba nie je vo vlastníctve žalovanej, právne postavenie žalobcu by sa žiadnym spôsobom nezmenilo. Určovacia žaloba je pritom prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr než toto jeho postavenie bolo porušené, takže jeho cieľom je zásadne poskytnutie preventívnej ochrany. V tom spočíva rozdiel od žaloby na plnenie, ktoré uplatnenie prichádza do úvahy až vtedy, keď už právo žalobcu bolo porušené tak, že jeho cieľom je reparácia. Z uvedeného vyplýva, že žaloba žalobcu v súdnej veci nijako nemôže ovplyvniť jeho právne postavenie voči žalovanej, medzi stranami neexistuje žiaden stav právnej neistoty, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia. Z dôvodu hospodárnosti konania prvoinštančný súd nevykonával ďalšie žalobcom navrhované dokazovanie, a to katastrálnym spisom k LV XXXX pre kat. úz. E. G., výsluchom pracovníkom katastrálneho odboru OÚ Bratislava, znalecké dokazovanie z odboru stavebníctvo, spisom OS Bratislava I sp. zn. P 19/95, spisom Miestneho úradu Bratislava - Staré Mesto a výsluch žalovanej.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom (v poradí prvým) z 29. júna 2021 sp. zn. 14Co/296/2018 žalobcom napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil (výrok I.), odvolanie intervenienta odmietol (výrok II). Žalovanej ako úspešnej strane podľa § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcovi a intervenientovi nárok na náhradu odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok III.).

2.1. Na základe dovolania žalobcu a intervenienta na strane žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 27. apríla 2022 sp. zn. 4Cdo 34/2022 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd sa nestotožnil s názorom dovolateľov, že konania pred súdmi nižších inštancií boli postihnuté niektorými vytýkanými vadami zmätočnosti (a síce že súd prvej inštancie nedoručil žalobcovi oznámenie intervenienta o vstupe do konania, ďalej, že neoznačil intervenienta v záhlaví svojho rozsudku, a že celé konanie sa viedlo s právnym zástupcom žalovanej bez riadne udeleného splnomocnenia), keď dovolací súd tieto dovolacie námietky nepovažoval za opodstatnené. Dovolací súd ale vzhladol na porušenie procesných práv žalobcu v tom, že verejne deklarovaný termín uskutočnenia verejného vyhlásenia rozsudku (pred odvolacím súdom), oznámený na úradnej tabuli a webovom sídle súdu nekorešpondoval s jeho reálnym vyhlásením podľa zápisnice o verejnom vyhlásení rozsudku zo dňa 29. júna 2021 (konkrétne s časom stanoveným pokynom predsedu senátu), keďže rozsudok bol verejne vyhlásený až o 12.16 hod (namiesto pôvodne zverejneného času o 11.40 hod.), z dôvodu nahlásenia poplašnej správy, čo vyplývalo z úradného záznamu spísaného pracovníčkou súdu na č. 1. 269 spisu. Týmto postupom došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí zároveň dodal, že nakoľko intervenient spolu so stranou, na ktorej vystupoval, t. j. žalobcu, netvorili nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 77 CSP ale naopak, tvorili samostatné procesné spoločenstvo, mal odvolací súd, pri absencii výslovného súhlasu žalobcu s podaným odvolaním intervenienta, tento vyzvať na doplnenie jeho odvolania o súhlas žalobcu, nakoľko iba takýto výklad zodpovedá aj základnej zásade zakotvenej v čl. 4 CSP, v zmysle ktorej by mal súd v konaní prihliadať na princípy všeobecnej spravodlivosti tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov.

2.2. V intenciách uvedeného, odvolací súd vyzval intervenienta (aj žalobcu), aby v lehote 10 dní doložili súhlas žalobcu (R.. B. D. Ď.) s podaním odvolania intervenientom (na č. 1. 247 spisu). Intervenient súhlas žalobcu s podaním jeho odvolania doručil odvolaciemu súdu dňa 26. júla 2022 (č. 1. 418 až 422 spisu).

2.3. Odvolací súd opätovne preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), túto prejednal bez nariadenia pojednávania, nakoľko pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie), pričom dospel k záveru, že odvolania žalobcu a intervenienta nie sú dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné, ako vecne správny, potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 06. septembra 2022. O termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a intervenient upovedomení zákonným spôsobom.

2.4. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi zisteniami súdu prvej inštancie, v podrobnostiach naň odkázal. Odvoláciu námietku žalobcu, že mu súd prvej inštancie nedoručil vyjadrenie žalovanej k žalobe a oznámenie intervenienta o vstupe do konania považoval odvolací súd za neopodstatnenú, nakoľko z prehľadu procesných úkonov (viď bod 18 rozsudku odvolacieho súdu) vyplýva, že vyjadrenie žalovanej k žalobe z 10. septembra 2015 bolo právnomu zástupcovi žalobcu riadne doručené dňa 12. septembra 2016 a oznámenie intervenienta o vstupe do konania bolo žalobcovi krátkou cestou doručené na pojednávaní dňa 13. júna 2018. Pokiaľ išlo o ďalšiu námietku, že v záhlaví napadnutého rozsudku nie je označený intervenient, odvolací súd uviedol, že pokiaľ aj súd prevej inštancie opomenul v záhlaví svojho rozhodnutia označiť tento subjekt, nedošlo tým k porušeniu žiadnych procesných práv žalobcu, ale ide o vadu, ktorú možno odstrániť postupom podľa § 224 CSP a to vydaním opravného uznesenia (ku ktorému následne aj došlo dňa 24. septembra 2021 uznesením č.k. 12C/240/2013-34). Čo sa týka posúdenia neexistencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny záujem, keďže jeho žaloba nijako nemôže ovplyvniť jeho právne postavenie voči žalovanej. Medzi stranami neexistuje žiadny stav právnej neistoty, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia. Navyše odvolací súd dodal, že právny záujem žalobcu na žalovanom určení musí byť kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Ani na určení, že predmetná nehnuteľnosť nemá charakter rodinného domu nie je daný naliehavý právny záujem, nakoľko: a) nejde tu o prípad určenia, či tu právo je alebo nie je (§ 137 písm. c) CSP - teda určenie, že stavba nie je rodinným domom nie je určením práva), b) nejde ani o určenie právnej skutočnosti, ktorá by vyplývala z osobitného predpisu (§ 137 písm. d) CSP - určenie charakteru nehnuteľnosti nie je právnou skutočnosťou), c) naliehavosť žalobcom požadovaného určenia nevyplýva ani z osobitného predpisu. Napokon odvolací súd ešte dodal, že „Otázka, či stavba spĺňa kritéria rodinného domu, je predovšetkým otázkou skutkovou, ktorú môže vyhodnotiť iba príslušný stavebný úrad (súdy v civilnom procese nerozhodujú o určení charakteru stavby). Nakoľko v danej veci žalobca (a z rovnakých dôvodov ani intervenient na jeho strane - viď ďalej bod 2.5) nemal na žalovanom určení naliehavý právny záujem, bolo vylúčené, aby súd súčasne žalobu preskúmal po stránke vecnej“.

2.5. Pokiaľ ide o odvolanie intervenienta, tento (okrem tých istých dôvodov, ktoré uvádzal aj žalobca) namietať, že mu súd prvej inštancie nedoručil žalobu s prílohami a ani vyjadrenie žalovanej k žalobe z 10. septembra, čím mu odňal právo na spravodlivý proces. Odvolací súd po zohľadnení a/ časových okolností vstupu intervenienta do konania, b/ prepojenia osôb žalobcu a intervenienta, c/ znalosti intervenienta o obsahu žaloby (a pravdepodobne aj o obsahu vyjadrenia žalovanej k žalobe) a napokon d/ po zohľadnení, že žaloba žalobcu musela byť bez ďalšieho zamietnutá pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení (a teda v spore úspešným by nemohol byť ani intervenient - viď argumentácia v bodoch 33 až 35 napadnutého rozhodnutia), dospel k záveru, že aj napriek porušeniu procesných práv intervenienta (nedoručením žaloby a vyjadrenia k nej súdom), toto porušenie nemohlo mať vplyv na výrok samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani neznemožnilo intervenientovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva až v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V opačnom prípade (ak by odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok len z dôvodu porušenia uvedených procesných práv intervenienta) by rozhodnutie odvolacieho súdu bolo výlučne akademickým, nakoľko by v ďalšom konaní nemohlo dôjsť k inému (opačnému) rozhodnutiu vo veci. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1, 2 CSP). O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ 1/“) ako aj intervenient na jeho strane (ďalej aj „dovolateľ 2/“), prípustnosť ktorých vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pretože (odvolací) súd im nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval im patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Bližšie vytýkanú vadu zmätočnosti žalobcu konkretizoval tak, že prvoinštančný súd 1/ mu nedoručil oznámenie intervenienta o vstupe do konania riadne; 2a/ nedoručil právnomu zástupcovi žalobcu uznesenie dovolacieho súdu zo dňa 27. apríla 2022 sp. zn. 4Cdo 34/2022; 2b/ nedoručil právnomu zástupcovi žalobcu výzvu zo dňa 14. apríla 2022 adresovanú intervenientovi na doloženie súhlasu žalobcu s podaním odvolania intervenienta, čím odvolací súd odňal žalobcu aj náhradnú možnosť dozvedieť sa o prebiehajúcom odvolacom konaní a konať pred odvolacím súdom, predovšetkým v zmysle § 366 CSP použiť prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie; 3/ porušil práva žalobcu zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom, nakoľko právnomu zástupcovi žalobcu nebolo doručené odvolacím súdom potvrdenie o začatí odvolacieho konania. Právny zástupca žalobcu nemal v dôsledku v bodoch 2a/ a 2b/ uvedených pochybení vedomosť o tom, že odvolacie konanie vôbec prebieha, a teda nie je spravodlivé od neho očakávať, že sa pri vynaložení primeranej starostlivosti mohol dozvedieť o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu u konania, o ktorom nie svojou vinou nemal vedomosť, že prebieha. Rovnako intervenient nebol o termíne verejného vyhlásenia rozsudku upovedomený zákonným spôsobom. Odvolací súd mu v rozpore s § 219 ods. 3 CSP neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, hoci ho intervenient o to požiadal v jeho podaní z 25. júla 2022). Ako poslednú vytýkanú vadu zmätočnosti dovolateľ 1/ uviedol, že súdy nižších inštancií viedli konanie s právnym zástupcom žalovanej bez riadne udeleného splnomocnenia. Žalobca na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne aby zrušil rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnej výške.

3.2 Intervenient na strane žalobcu namietal vady zmätočnosti spočívajúce 1/ v absencii poučenia o jeho procesných právach a povinnostiach; 2/ v nedoručení oznámenia intervenienta o vstupe do konania právnomu zástupcovi žalobcu; 3/ vo vedení konania s právnym zástupcom žalovanej bez riadne udeleného splnomocnenia; 4/ v nedoručení intervenientovi odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie, čím si nesplnil povinnosť uloženú v § 373 ods. 3 CSP; 5/ v porušení práva intervenienta zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom, nakoľko mu odvolací súd mu v rozpore s § 219 ods. 3 CSP neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku e elektronickými prostriedkami, hoci ho o to požiadal v podaní z 25. júla 2022.

4. Žalovaná sa v písomných vyjadreniach k dovolaniu žalobcu a k dovolaniu intervenienta vyjadrila k namietaným vadám zmätočnosti, pričom dodala, že advokát žalobcu a právny zástupca intervenienta je totožná osoba. Navyše ani pozornosti odvolacieho súdu neuniklo, že žalobca a štatutárny orgán intervenienta sú osoby blízke a ich kroky sa javia ako koordinované. Podľa názoru žalovanej vôľou žalobcu je dosiahnuť opätovné prejednanie a rozhodnutie vo veci, v tejto súvislosti poukázala na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva („ESLP“) vo veci Abdullayev v. Rusko a vo veci Sutyazhnik v. Rusko. Žalovaná mala za to, že žalobca ďalším v poradí druhým dovolaním len účelov využíva opravný prostriedok, ktorý nie je ani dôvodný. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu i dovolanie intervenienta zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu i intervenienta na jeho strane treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti

rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí ako/prečo v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Vzhľadom k tomu, že k uvedenému dovolaciemu dôvodu sa žalobca v podanom dovolaní žiadnym spôsobom bližšie nevyjadril, dovolací súd ho považuje za irelevantný.

11. Žalobca i intervenient na strane žalobcu vyvodzovali prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov.

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie

rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

14. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľov 1/ a 2/, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

15. Dovolací súd považuje za potrebné v prvom rade poukázať na svoje skoršie rozhodnutie z 27. apríla 2022 sp. zn. 4Cdo 34/2022, ktorým v poradí prvý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd sa už v tomto rozhodnutí (bod 13 odôvodnenia) vyjadril k viacerým namietaným vadám zmätočnosti, konkrétne, že súd prvej inštancie nedoručil žalobcovi oznámenie intervenienta o vstupe do konania a že celé konanie sa viedlo s právnym zástupcom žalovanej bez riadne udeleného splnomocnenia, pričom tieto dovolací súd nepovažoval za opodstatnené, pretože predmetné námietky boli obsahovo totožné s tým, čo žalobca uvádzal už v prvoinštančnom, resp. v odvolacom konaní a s týmito námietkami sa náležitým a presvedčivým spôsobom vypořiadal už súd prvej inštancie, resp. odvolací súd. Konkrétne, námietka nedoručenia oznámenia intervenienta o vstupe do konania žalobcovi neobstojí, pretože toto oznámenie bolo žalobcovi riadne doručené krátkou cestou na pojednávaní dňa 13. júna 2018 (viď zápisnica o predmetnom pojednávaní). Ani žalobcom tvrdená absencia riadneho plnomocenstva v konaní nebola preukázaná, táto námietka je len v rovine jeho tvrdení, ktoré žiadnym spôsobom nepodložil relevantnými skutočnosťami. To, že sa žalovaná dlhodobo zdržuje v zahraničí nevyklučuje, že nemohla udeliť advokátskej kancelárii LEGAL CARTEL s.r.o. dňa 17. marca 2015 splnomocnenie na zastupovanie a ani sa následne zúčastniť rokovania so svojim právnym zástupcom. V uvedenom smere len dovolateľom vyslovená „dôvodná domnienka“ je nepostačujúca na prijatie záveru o neudelení riadnej plnej moci na zastupovanie v spore.

15.1. V súvislosti s námietkou žalobcu, že právnemu zástupcovi žalobcu nebolo doručené uznesenie dovolacieho súdu zo dňa 27. apríla 2022 sp. zn. 4Cdo 34/2022 dovolací súd uvádza, že z obsahu súdneho zistil, že predmetná zásielka bola riadne doručovaná, nakoľko adresát nebol počas doručovania zastihnutelný a zásielku si neprevzal ani v odbernej lehote, bola táto 09. novembra 2022 vrátená súdu prvej inštancie a uvedeným dňom nadobudlo uznesenie najvyššieho súdu právoplatnosť. K námietke žalobcu, že odvolací súd nedoručil právnemu zástupcovi žalobcu výzvu zo 14. apríla 2022 adresovanú intervenientovi na doloženie súhlasu žalobcu s podaním odvolania intervenienta dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca i intervenient sú zastúpení rovnakým právnym zástupcom, preto nemožno predpokladať, že právny zástupca o súhlase žalobcu s podaním odvolania intervenienta nemal vedomosť.

15.2. K tvrdeniu žalobcu, že odvolací súd porušil práva žalobcu zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom tým, že právnemu zástupcovi žalobcu nebolo doručené odvolacím súdom potvrdenie o začatí odvolacieho konania dovolací súd uvádza, že uvedenú povinnosť žiadny zákonný predpis súdu neustanovuje. Pokiaľ žalobca namietka, že právny zástupca nemal v dôsledku uvedených pochybení vedomosť o tom, že odvolacie konanie vôbec prebieha, a teda nebolo od neho spravodlivé od neho očakávať, že sa pri vynaložení primeranej starostlivosti mohol dozvedieť o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu u konania, dovolací súd uvádza, že odvolací súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania, nakoľko pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť resp. zopakovať dokazovanie), rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený dňa 06. septembra 2022, pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu a intervenient upovedomení zákonným spôsobom (č.l. 429 - 431 súdneho spisu).

16. Intervenient na strane žalobcu namietal v dovolaní (okrem väd zmätočnosti uvedených i v dovolaní

žalobcu a s ktorými sa dovolací súd vysporiadal v predchádzajúcom bode) taktiež vady spočívajúce v absencii poučenia intervenienta o jeho procesných právach a povinnostiach, a v nedoručení odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštalácie intervenientovi, čím si nesplnil povinnosť uloženú v § 373 ods. 3 CSP. K uvedeným námietkam dovolací súd uvádza, že vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby žalobcu nepovažoval uvedené vady za spôsobilé znemožniť intervenientovi uskutočniť jemu patriace práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Námietku intervenienta o porušení práva zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku odvolacím súdom, nakoľko mu odvolací súd v rozpore s § 219 ods. 3 CSP neoznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, hoci ho o to požiadal v podaní z 25. júla 2022, vyhodnotil dovolací súd ako nedôvodnú, pretože z obsahu súdneho spisu (č.l. 431) vyplýva, že dňa 23. augusta 2022 bolo odvolacím súdom intervenientovi elektronicky odoslané oznámenie odvolacieho súdu o zrušení termínu verejného vyhlásenia rozsudku dňa 30. augusta 2022 spolu s oznámením nového termínu dňa 06. septembra 2022, pričom zásielka bola vrátená súdu dňa 08. septembra 2022.

17. Záverom dovolací súd, stotožniac sa s názorom žalovanej uvádza, že z podaných dovolaní jednoznačne vyplýva vôľa žalobcu a intervenienta dosiahnuť opätovné prejednanie a rozhodnutie vo veci. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok vo veci Stere a ostatní proti Rumunsku (rozsudok z 23. februára 2006), v ktorom ESLP uviedol, že v prípade, kedy by účastník konania napádal právoplatné súdne rozhodnutie iba za účelom dosiahnuť nové prejednanie, posúdenie a rozhodnutie vo veci, zrušením právoplatných rozhodnutí by dochádzalo k vytvoreniu prostredia právnej neistoty vedúceho k úpadku dôvery občanov v právny systém a v dôsledku toho aj dôvery v právny štát. ESLP vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z 11. februára 2010) zdôraznil, že v záujme právnej istoty, implicitne zahrnutej v čl. 6 Dohovoru, by právoplatné rozsudky, vo všeobecnosti, mali zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba za účelom nápravy zásadných väd. Podľa názoru vysloveného ESLP, v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory (dve odlišné právne posúdenia), a ESLP dospel k záveru, že takýto dôvod nemožno považovať za opodstatnený pre znovu posúdenie veci. Vo veci Sutyazhnik proti Rusku, z 23. júla 2009 ESLP judikoval, že predpokladom, aby bolo možné, resp. dokonca aby bolo žiaduce preskúmať určité rozhodnutie, ktoré predstavuje res iudicata je, že nastalo také závažné pochybenie, v dôsledku ktorého by sa vyžadovalo preskúmanie rozhodnutia predstavujúceho res iudicata. V danom prípade dovolací súd konštatuje, že žalobca ako aj intervenient na jeho strane dostali zo strany súdov nižších inštalácií dostatočné a zrozumiteľné odpovede na všetky nimi vznesené podstatné otázky, súdy zároveň presvedčivo objasnili prečo žalobu predovšetkým z procesných dôvodov zamietli, pričom odvolací súd podľa názoru dovolacieho súdu aj veľmi výstižne dodal, že „otázka, či stavba spĺňa kritéria rodinného domu, je predovšetkým otázkou skutkovou, ktorú môže vyhodnotiť iba príslušný stavebný úrad (súdy v civilnom procese nerozhodujú o určení charakteru stavby)“.

18. Nakoľko v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanými zásadnými vadami znátočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, najvyšší súd dovolanie žalobcu a intervenienta na jeho strane odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolania smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.